

BERTSO-DEMA

*A LOS BERSOLARIS QUE HAN DESTACADO
EN LOS ULTIMOS CONCURSOS CELEBRADOS*

El poeta Echahun, a quien han llamado no sin justicia el Verlaine vasco, es desconocido entre nosotros. El mismo Nicolás de Ormaechea, el más autorizado autor de la historia literaria del vascuence, se lamentaba de no poder ofrecer texto alguno del gran bardo. Hoy viene a las páginas de nuestro BOLETÍN una muestra de una de sus improvisaciones, desarrollada a mediados del siglo XIX, teniendo por contendiente a Ochalde, digno rival suyo, que viene a ser una cumplida muestra de que el arte no está ausente de las manifestaciones populares. Las dificultades dialectales quedan salvadas por oportunas notas de correspondencia.

O.—Agur adishkidea

Jincoak egun on!

Zer berri den erradazut

Zuk, otoi, Shuberon

Ezagutzen duzuia

Barcoshen Echahun?

Halaco coblaririk

ez omen da nihun

Bisitaz juan nindaite

ez balitz ain **hurrún**.

E.—Jauna, ezagutzen dut

Echahun Barcoshen

Egun oroz nitzozu ullantik*

[ebiltzen

Beti gatz-ezin egonez

ari duzu zahartzen

Laur-ogei urtik tizu

mundua iragaiten

Bersetez eztizu hanbat orai

[ocupatzen

O.—Jauna, behar dautazu
 gauza bat onetsi
 Bainan etzauzu behar
 hargatik ahantzi
 Untaz egiten dautzut
 gomendiorik aski
 Compreniitu-ren duzu
 hitz laburrez naski:
 Ene partez errozu milaca
 [goraintzi]

E.—Zure comisionia
 nahi dizit egin
 Comenitzten zitadazut
 anich plazerrekin
 Eltu nahia zira
 arren jaun harekin?
 Huna Echahun bera
 present da zurekin:
 Nik ere eztio-ta
 zu hor ziren jakin?

O.—Jakin ere behauzu
 ondarican gabe
 Zeren egin dautazun
 errespetuz galde
 Aditu izan duzu
 nitaz lehen ere
 Nor nizen erraitera
 ezpeitut herabe
 Lapurdin deitzen nute
 Yan Batish-t Ochalde

E.—Bihotzaren erditik
 egin dizit irri
 Zureganik entzitez
 parabola hori
 Damutzen ezpazaio
 zeluco Jaunari
 Behar dizigu eman
 zomait berset*berri
 Eta ber demboran
 eskuak elcarri

O.—Amodioz derauzut
 eskuua edatzen
 Zonbat atsegin dudan
 ez duzu pensatzen
 Yuye batzuek naute
 lazki atacatzen
 Ez dudala icasi
 bersuen moldatzan,
 Zuk laguntzen banauzu
 ez naute lotsatzen

E.—Echahun Ziberuan
 Ochalde Lapurdin
 Buruzagi dirade
 cantore-n egitin
 Ezkituzu gu beldur
 nor nai yin dadin
 Erranen diezigu
 orotan Uskal-Herrin
 Jocaturen dugula
 her plazer zaienin

O.—Jauna, ez gitian sar
 sobera urguluan
 Etsaminatu gabe
 nork gure buruan
Irkurtu izan dut
 lehen liburuan
 Jaunen jaunak direla
 gertatzen munduan
 Erbia lo dagola
 uste ez-den lekuan

E.—Lehen zaharretarik.
 nik entzun dut hori
 Norbait beti badela
 besten buruzagi
 Nahi balinba dira
 gure contra jarri
 Aneski cantatzeko
 zonbait berset berri
 Lotsa gabe gituzu
 ororen zerbichari

Tonada:

sol do do do re do si
 sol do do do mi re
 re mi re mi sol fa mi re do do re si do
 mi fa fa fa mi re re sol fa mi re do re
 sol do do do re do si, etc.

Y.

* ullantik=bertatik | ahantzi=aztu | anich=asko | bertset=berso | oro=guzti.